

Kannanotto

Korkeakouluopetuksen ja tutkimuksen rahoitus ensi vuoden talousarviossa

Koulutus ja tutkimus ovat investointeja tulevaisuuteen. Suomen menestys on entistä riippuvaisempi korkeatasoisesta osaamisesta ja uudesta tiedosta. Tutkimustoiminnan edellytysten heikentäminen yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa merkitsee innovaatioketjun perustan murentumista. Myös kaupallisesti hyödynnettävien innovaatioiden pohjalla on perustutkimus. Yliopistojen ja elinkeinoelämän välinen yhteistyö on tärkeää, mutta vain yliopistojen perusrahoituksen ja vapaan, kilpailuun perustuvan tutkimusrahoituksen tarpeeksi korkea ja ennustettava taso takaamalla voidaan luoda edellytykset kestäväälle kasvulle ja hyvinvoinnille.

Laadukkaat oppimisympäristöt ja ajantasaiset tutkimusympäristöt ovat vetovoimatekijöitä, jotka ratkaisevat, miten hyvin maa onnistuu houkuttelemaan lupaavia opiskelijoita ja korkeatasoisia tutkijoita sekä sitä kautta työvoimaa ja investointeja. Koulutukseen ja tutkimukseen kohdistuvien leikkausten vuoksi Suomen tilanne on vaikea. Huolestuttavaa on, että vetovoiman hiipumisen lisäksi Suomi on vaarassa menettää myös parhaat omat kykynsä ulkomaille. Opetuksen ja tutkimuksen huippuyksiköiden rakentaminen vie vuosia, mutta osaamis pohjan kadottua jälleenrakennus on mahdotonta.

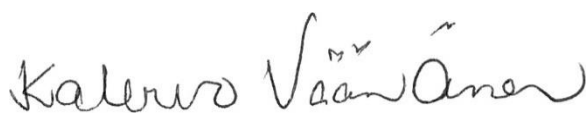
Vuonna 2010 voimaan tulleen yliopistolain myötä yliopistot ovat itse ja yhteistyössä toistensa kanssa kehittäneet toimintaansa ja rakenteitaan. Tähän on pyritty siksi ja siitä huolimatta, että yliopistojen toimintaan on kohdistunut kasvavia odotuksia ja että yliopistojen rahoitusta on kerta toisensa jälkeen leikattu. Yliopistojen välillä on parhaillaan käynnissä neuvotteluja yhteisten koulutus- ja tutkimuskokonaisuuksien luomiseksi, infrastruktuurien yhteiskäytön lisäämiseksi ja päällekkäisyyksien purkamiseksi. Yliopistot kartoittavat myös tarpeita yhteenliittymille ja yhdistymisille omaehtoisesti toteutettujen esimerkkien valossa. UNIFI haluaa muistuttaa, että työnjaollisilla ja rakenteellisilla ratkaisulla saatava toiminnan tehostuminen ja sitä kautta syntyvät säästöt eivät kuitenkaan onnistu rahoitukseen kohdistuvien leikkausten edellyttämässä tahdissa.

Yliopistot kantavat vastuunsa tulevaisuuden Suomen rakentamisesta. Julkisen vallan odotetaan antavan yliopistoille taloudelliset toimintaedellytykset ja työrauhan, jotta yliopistot voivat vastata asetettuihin odotuksiin.

Hallituksen kärkihankkeisiin osoittamat lisäpanostukset korkeakouluopetukseen ja tutkimukseen eivät kompensoi pitkäjärjestä ja riittävän laajapohjaista resursointia. Yliopistojen perusrahoituksen jatkuvuus on taattava toteuttamalla indeksisidonnaisuus. UNIFI vetoaa eduskuntaan, jotta se pidättäytyisi aiotusta yliopistolain 49 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Tällä rohkealla ratkaisulla luotaisiin edellytyksiä nostaa Suomi pois näivettymisen kierteestään.

Helsingissä 6.10.2015

Suomen yliopistot UNIFI ry, Finlands universitet UNIFI rf

Kalervo Väänänen
Puheenjohtaja

Leena Wahlfors
Toiminnanjohtaja